

Agnieszka Osiecka

***Wszystko kończy się
piosenką***

Katalog wystawy

Płock 2004

*Wszystko kończy się
piosenką*

*Książnica Płocka
ul. T. Kościuszki 6*

3698.A

KATALOG
wystawy
o życiu i twórczości
AGNIESZKI OSIECKIEJ

wystawa czynna 25 marca – 29 maja 2004 r.

Płockie Stowarzyszenie Przyjaciół Książki i Bibliotek
Książnica Płocka im. Wł. Broniewskiego
Płock 2004

Katalog przygotowano w oparciu o informacje zawarte na stronie internetowej Fundacji Okularnicy.

Scenariusz wystawy i opracowanie redakcyjne katalogu:
Maria Zalewska-Mikulska

3698 A

Wystawę przygotował dział oświatowo-edukacyjny Książnicy Płockiej:
Maria Zalewska - Mikulska - scenariusz
Magdalena Kacperska - oprawa plastyczna
Ewa Luma - współpraca

82.162.1(081) "19", 929-05

Zdjęcie na okładce:
Magda Beneda, portret Agnieszki Osieckiej.

Osiecka Agnieszka (1064)

Katalog wydano ze środków Płockiego Stowarzyszenia
Przyjaciół Książki i Bibliotek

ISBN 83-88028-22-7

Skład komputerowy:
Wydawnictwo i Poligrafia „IWANOWSKI”

Druk:
Wydawnictwo i Poligrafia „IWANOWSKI”
tel. (0-24) 26 36 593, 26 36 938

A.K.C. "D"
w Płocku Nr 42/2004

Pamiętajmy o Osieckiej

7 marca minęło 7 lat od chwili, w której, jak powiedział Wojciech Młynarski, „Poetka znikła w oddali”.

Mamy świadomość, że trudno zapomnieć o Osieckiej, bowiem jej piosenki żyją i zdobywają coraz to młodszych wykonawców, a ich teksty znają prawie wszyscy, jednak mało kto wie, że ich autorką jest właśnie Agnieszka Osiecka.

Wystawą *Wszystko kończy się piosenką* chcielibyśmy wypełnić tę lukę w naszej wiedzy o jednej z najpopularniejszych polskich poetek. Uświadomić, jak wiele nam po sobie zostawiła. Jak bardzo nas wszystkich wzbogaciła.

Jej teksty są tak popularne, tak bardzo wrosły w naszą świadomość, że często nie zdajemy sobie sprawy z faktu, iż myślimy i mówimy słowami Osieckiej.

Ze względu na skalę zainteresowań i poszukiwań twórczych Artystki wystawa ekspozuje różne materiały i dokumenty.

Prezentujemy zatem zdjęcia i rękopisy Poetki ze zbiorów prywatnych Agaty Passent, Elżbiety Malki i Anny Szałapak, a także z dostępnych publikacji książkowych o Poetce (przede wszystkim z książki Zofii Turowskiej „Agnieszki: pejzaże z Agnieszką Osiecką”) oraz materiały zamieszczone na stronie internetowej Fundacji Okularnicy.

Pokazujemy również fotosy i plakaty z inscenizacji teatralnych sztuk i spektakli muzycznych Osieckiej, które wystawiane były na deskach wielu teatrów w Polsce.

Bardzo ważną i niezwykle wartościową częścią ekspozycji są obrazy i rysunki Magdy Benedy, artystki z Gdańska, która namalowała kilka portretów Poetki i ilustrowała Jej książki. Artystka na potrzeby wystawy udostępniła nam swoje prace i pomogła w wypożyczeniu ich od prywatnych kolekcjonerów.

Przygotowanie ekspozycji *Wszystko kończy się piosenką* możliwe było także dzięki życzliwej pomocy Pani Elżbiety Malki z Agencji Artystycznej „Prospero”, która nie tylko udostępniła nam swoje zbiory, ale także umożliwiła kontakt z Agatą Passent, Magdą Benedą, Zofią Turowską i innymi osobami, których materiały, a także rady i sugestie, przyczyniły się do wzbogacenia naszej ekspozycji.

Zdajemy sobie sprawę, że wystawa prezentuje tylko niewielką część spuścizny po Agnieszce Osieckiej, ale i tak mamy nadzieję, że stanowić będzie ważny element popularyzowania wiedzy o Niej i Jej twórczości.

Organizatorzy

Mottem wystawy, w czasie organizacji której doznawaliśmy wielu wzruszeń, niech będzie wiersz **Wojciecha Młynarskiego**

Poetka znikła w oddali

Poetka znikła w oddali,
Bardzo Dalekiej Oddali,
wszyscy Ją świetnie znali,
wszyscy Ją strasznie kochali.

Lecz skoro tak Ją kochali
tak bezgranicznie, tak mocno,
czemu w co drugim Jej wierszu
taka straszliwa samotność?

Jeśli aż tylu przyjaciół
Wciąż przy Niej, za nią się snuło,
Czemu w co drugiej piosence
Takie błaganie o czułość?

Oto Boże Igrzysko:
Poetka, dowcipna, psotna,
a w środku tak straszliwie
zziębnięta i samotna.

Wynagrodź Jej to, Panie,
w tę przedwiosenną porę,
kiedy Poetka stanie
nad Niebiańskim Jeziorem.

Najczulej wśród błękitu
Ty jeden przytul Ją
i rękę, że Ci przy tym
okular zajdzie mgłą.

Agnieszka Osiecka (9.10.1936 – 7.03.1997) poetka, prozaik, autorka spektakli teatralnych i telewizyjnych, reżyser filmowy, dziennikarka, przede wszystkim jednak autorka ponad dwóch tysięcy tekstów piosenek.

Urodzona w Warszawie, córka pianisty i kompozytora Wiktora Osieckiego oraz polonistki Marii Osieckiej z domu Sztachman, pierwsze lata dzieciństwa spędziła w Zakopanem, gdzie w popularnej restauracji „Watra” koncertował ojciec. Po wojnie rodzina Osieckich zamieszkała w Warszawie na Saskiej Kępie, w niewielkim mieszkaniu przy ul. Dąbrowieckiej 25, które w trudnych chwilach było swoistym azylem, a przez całe życie ulubionym miejscem pracy Poetki. Niezwykle uzdolniona, (miała indywidualny tok nauczania) ukończyła Liceum Ogólnokształcące im. Marii Curie-Skłodowskiej w 1952 roku. Studia wyższe odbyła na Uniwersytecie Warszawskim na Wydziale Dziennikarskim (1952-1956) oraz Wyższej Szkole Teatralnej i Filmowej w Łodzi (1957-1961), uzyskując dyplom reżysera etiudą filmową „Słoń”.

Podczas studiów rozpoczęła współpracę z prasą literacką i młodzieżową publikując reportaże i eseje. W roku 1954 związała się ze Studenckim Teatrem Satyryków (STS), pisząc teksty piosenek o tematyce lirycznej, nie pozbawione jednak akcentów społecznych (*Piosenka o okularnikach*, *Widzisz mała*, *Kochankowie z ulicy Kamiennej*, *Zabawa w Sielance*, *Wysoki Sądzie* i inne). Często mówiła „Jestem dziennikarką. Dlatego wiele moich piosenek to po prostu rymowane reportaże”.

Była członkiem rady artystycznej Teatru w okresie jej działalności, tj. do 1972 roku i napisała dla tej sceny 166 tekstów.

W Polskim Radiu zadebiutowała w 1962 roku piosenką *Mój pierwszy bal* do muzyki Franciszki Leszczyńskiej i w nagraniu Kaliny Jędrusik. Weześniej Jej teksty wykorzystywano w radiowym Teatryku Małych Form „Zwierciadło” redagowanym przez Jarosława Abramowa-Newerlego. Na pierwszym Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu w 1963 roku otrzymała indywidualną nagrodę za *Piosenkę o okularnikach* oraz sześć wyróżnień za piosenki: *Białe małżeństwo*, *Czerwony Kapturek*, *Solo na kontrabasie*, *Ulice wielkich miast*.

Jako czołowa przedstawicielka nowej generacji twórców piosenek prowadziła w Polskim Radiu Radiowe Studio Piosenki. Tu poznała wielu artystów, z którymi potem przez lata współpracowała, m.in.: Ewę Demarczyk, Marylę Rodowicz, Łucję Prus, Wojciecha Młynarskiego, Marka Grechutę, Tadeusza Woźniaka, Kazimierza Grześkowiaka oraz zespoły „Skaldowie” i „Alibabki”.

Równoległe do współpracy z radiem tworzyła sztuki teatralne i spektakle z piosenkami dla teatrów i telewizji.

W grudniu 1963 roku razem z kompozytorem Adamem Sławińskim stworzyli program telewizyjny *Listy śpiewające*. Pierwszy program „Byle nie o miłości” wyreżyserował Edward Dziewoński, następcę Olga Lipińska.

„W listach pragnęliśmy - napisali autorzy - w sposób naturalny i śmieszny opowiedzieć o trudnościach, z jakimi stykają się ludzie przy próbach osiągnięcia głębszego porozumienia (...) Chcieliśmy też słowem i muzyką opisać pejzaż naszej ojczyzny bławatno-zielonej”.

Listy śpiewające zostały wyróżnione nagrodą prezesa RTV w 1967 roku. Pierwszą sztukę Agnieszki Osieckiej, przygotowaną z myślą o zawodowej scenie, *Niech no tylko zakwitną jabłonie* wystawił Teatr Ateneum, z którym była związana przez wiele następnych lat.

Uprawiała różne gatunki literackie: widowiska muzyczne, collage'e, monodramy, powieści, wiersze, powiastki dla dzieci i młodzieży, słuchowiska radiowe, nawet reklamę (wygrała konkurs ogłoszony przez koncern Coca-cola hasłem: „*Coca-cola to jest to!*”).

Muzykę do jej piosenek komponowali wybitni twórcy: Adam Sławiński, Seweryn Krajewski, Krzysztof Komeda, Andrzej Zieliński, Jacek Mięka, Katarzyna Gaertner, Zygmunt Konieczny i inni.

Zazwyczaj nikomu z piosenkarzy nie odmawiała współpracy, ale do ulubionych zaliczała: Kalinę Jędrusik, Marylę Rodowicz, Magdę Umer, Seweryna Krajewskiego, Annę Szalapak, Krystynę Jandę, zespół „Skaldowie”.

Dużo podróżowała, ciekawa życia, nieustannie poszukująca inspiracji twórczej, bała się małej stabilizacji. Nigdy jej zresztą nie osiągnęła.

W 1973 roku urodziła jedyną córkę Agatę ze związku z dziennikarzem Danielem Passentem.

Fascynowała ją Kraina Wielkich Jezior, którą ukochała jeszcze w okresie STS-u, kiedy to wraz z kolegami przyjeżdżała na Mazury odpoczywać i toczyć literackie dyskusje.

Pod koniec życia odnalazła klimat tamtych młodzieńczych lat w małym teatrzyku „Atelier” na plaży w Sopocie. Pisała dla niego sztuki i piosenki.

Kiedy odeszła, teatrzyk przybrał Jej imię.

Nagrody i odznaczenia:

Nagroda Literacka ZaiKS-u, 1963

Nagroda Komitetu ds. RTV za cykl „Listy śpiewające”, 1963

„Wieniec Laurowy” – główna nagroda na Festiwalu Teatrów Małych Form w Sarajewie, 1964

Złota Odznaka ZSP, 1965

Kilkanaście nagród i wyróżnień za piosenki na festiwalu w Opolu

„Prometeusz” – Nagroda Polskiej Estrady, 1994

Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, 1997, pośmiertnie.

Wykaz najważniejszych płyt autorskich Agnieszki Osieckiej z jej piosenkami oraz płyt opatrzonych nazwiskami innych artystów, jeżeli piosenki Osieckiej wypełniały znaczną część ich programu.

- „Piosenki Agnieszki Osieckiej” – 1967
- „Listy śpiewające” – Agnieszka Osiecka, Adam Sławiński – 1969
- Maryla Rodowicz „Wsiąść do pociągu” – 1978
- Maryla Rodowicz „Cyrk nocą” – 1981
- Seweryn Krajewski / Agnieszka Osiecka „Strofki z gitarą” – 1984
- Maryla Rodowicz „Polska madonna” – 1987
- „Mój pierwszy bal” – piosenki Agnieszki Osieckiej, 1991
- Seweryn Krajewski „Najpiękniejsza” – 1995
- Maryla Rodowicz „Antologia” – 1996
- Seweryn Krajewski/Agnieszka Osiecka 1997 (remastering z płyt analogowych)
- Agnieszka Osiecka „Pięć oceanów”, 1997
- Piosenki Agnieszki Osieckiej „Dziękuję za świat”, 1997
- Anna Szałapak w „Trójce” czyli z czego składa się świat, 1998
- Piosenki Agnieszki Osieckiej „Pożegnanie Poetki”, 1998
- Krystyna Janda w „Trójce”, 1999
- Inga Lewandowska - Kuba Stankiewicz „Ulice wielkich miast”, 1999
- Piosenki Agnieszki Osieckiej „Apetyt na życie”, 2000
- Piosenki Agnieszki Osieckiej „Pamiętajmy o Osieckiej”, 2002
- Raz, dwa, trzy „Czy te oczy mogą kłamać”, 2002
- Magda Umer „O niebieskim pachnącym groszku”, 2002
- Agnieszka Osiecka „Pięć oceanów” – edycja 2002

Wykaz najważniejszych publikacji tekstów Agnieszki Osieckiej:

- „Kolory”: (piosenki estradowe) oprac. muz. E. Pałasz, Warszawa, LSW, 1962
- „Dzień Dobry, Eugeniuszu”: Nasza Księgarnia, 1969
- „Zabiłam ptaka w locie”: (powieść) Warszawa, Czytelnik, 1970
- „Listy śpiewające”: (satyry, piosenki), il. Z.Góralczyk, Warszawa, Czytelnik, 1970
- „Dixie”: (utwór dla dzieci), il. E. Kuryluk, Warszawa, Biuro Wydawnicze „Ruch”, 1972
- „Wzór na diabelski ogon”: (utwór dla starszych dzieci), oprac. graficzne B. Butenko, Warszawa, Nasza Księgarnia, 1974
- Osiecka Agnieszka, Passent Daniel, „Pantoflisko”: (utwór dla dzieci), il. M. Stachurski, Warszawa, KAW, 1975
- „Sztuczny miód”: (satyry), il. J. Młodożeniec, Warszawa, Czytelnik, 1977
- „Wada serca”: (poezje), Warszawa, Czytelnik, 1981
- „Zaszumiąło jesienią”: (utwór dla dzieci), il. Z. Góralczyk, Gdańsk, KAW, 1984
- „Kolęda myszki”: (utwór dla dzieci), il. E. Lutczyń, Gdańsk, KAW, 1985

- „Szpetni czterdziestoletni”: (wspomnienia), Warszawa, Iskry, 1985
- „Żywa reklama”: (satyry), oprac. graficzne B. Bohdanowicz, Warszawa, Iskry, 1985
- „Szczególnie małe sny”: (utwór dla dzieci), il. A. Kurlowicz, Gdańsk, KAW, 1986
- „Biała bluzka”: (opowiadania), Kraków, Wydawnictwo Literackie, 1988
- „Ptakowiec”: (utwór dla dzieci), il. Kalarus, Katowice, KAW, 1988
- Sienkiewicz Krystyna, Osiecka Agnieszka, „Haftowane gałgany”: (wiersze), Warszawa, MAW, 1988
- „Czarna wiewiórka”: (powieść), Warszawa, Czytelnik, 1989
- „Śpiewające piaski”: (wiersze), Warszawa, Wydawnictwo Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek, 1990
- „Salon gier”: (powieść), Warszawa, Iskry, 1990
- „Opisanie szopki krakowskiej wzniesionej przez mistrza sztuki rzeźbiarskiej Macieja Moszewa obecnie przebywającego w Prowansji: Pszczyna, Muzeum Prasy Śląskiej, 1991
- „Rozmowy w tańcu”: (wspomnienia), Warszawa, Tenten, 1992
- Nasierowska Zofia, Osiecka Agnieszka, „Fotonostalgia: znani i lubiani w obrazie i anegdocie”: Wrocław, Astrum, 1993
- „Na początku był negatyw”: (fotografia-album), Warszawa, Tenten, 1996
- „Sentymenty”: (wiersze), Toruń, C&T, 1996
- „Imionnik z kwiatem”: (poezje), il. F. Starowieyski, Warszawa, KAW, 2000
- „Za chwilę”: (poezje), Warszawa, Prospero, 2001
- „Zabawy poufne”: (felietony), Warszawa, Pracownia Słów, 2002
- „Czarna wiewiórka”: il. M. Karbowski, Łódź, Prospero, 2003
- „Ćma: il. M. Beneda, Łódź, Prospero, 2003

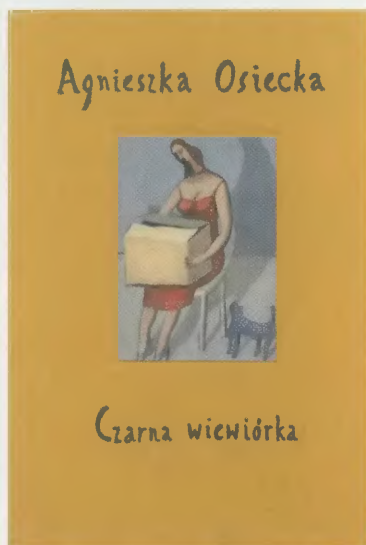
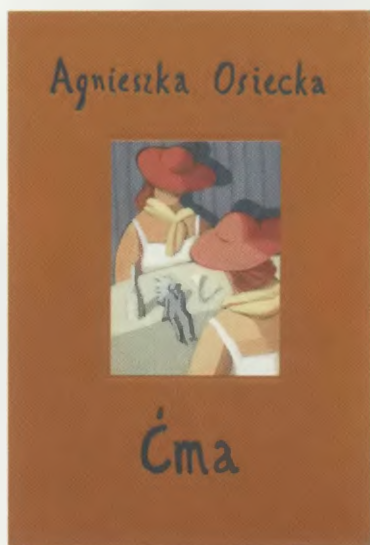
Ulubione lektury Agnieszki Osieckiej:

W mediach trwa kampania mająca na celu uświadomienie rodzicom potrzebę czytania dzieciom na głos. Wiele znanych osobistości publikuje listy swoich ulubionych lektur z dzieciństwa. Oto lista ulubionych książek Agnieszki Osieckiej, tak jak ją podała:

„Dwadzieścia cztery obrazki”, „Bajki Grimma”, Felietony Słonimski, „Szkoła narzeczonych” Maria Kruger, „Ui” hiszpański autor nie pamiętam nazwiska, „Ciepłe zimne” Adam Zagajewski (i tegoż autora „Wrócić do Lwowa”, „Gra na zwłokę” Janusz Anderman, „Szklany kloz” Sylwia Plath, „Koniec drogi” John Barth, „Pnin” Vladimir Nabokov.

Magda Beneda, portret Agnieszki Osieckiej.

Książki Osieckiej z ilustracjami Magdy Benedy wydane przez Agencję Artystyczną „Prospero”.

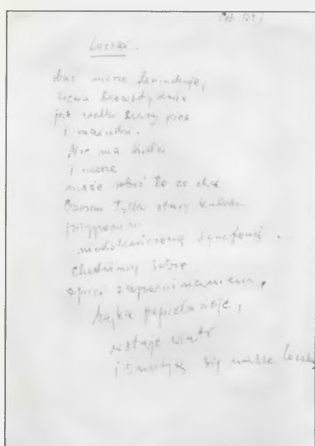
Spektakl A. Osieckiej „Niech no tylko zakwitną jabłonie”.
Teatr Ateneum w Warszawie, 1964 r.

Opera „Pan Marimba”, do której libretto napisała A. Osiecka.
Teatr Wielki, Opera Narodowa. Warszawa, 1998 r.

Agnieszka Osiecka w swoim mieszkaniu na Saskiej Kępie przy ul. Dąbrowieckiej 25.

Rękopis wiersza „Loczki”.

Ilustracja Marcina Nowosielskiego do „Listów śpiewających” A. Osieckiej.

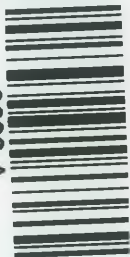

Ilustracja Marcina Nowosielskiego do „Śpiewnych czterdziestoletnich” A. Osieckiej.

Książnica Płocka
ul. T. Kościuszki 6

3698.A

Książnica Płocka ul. Kościuszki 6

3698.A

